

"Barcelona de nit"

SABASTIÀ GASCH

«En arribar la nit la ciutat es metamorfosava. Com l'aigua surt de la terra, amb impetuositat, sortien del seus amagatalls els éssers de la nit els éssers que vivien en al nit...»

Con una aroma deliciosamente pasada, —no histórica sino simplemente fuera de la actualidad— Gasch nos habla de más de treinta años de noctambulismo barcelonés. Un noctambulismo sin polarizaciones, total. Atento a todo cuanto se sucede en la noche de la Gran Ciudad. Un noctambulismo que registra y ordena pequeñas o grandes experiencias de pequeños o grandes espectáculos; que incluye en igual jerarquía «nidos de arte» o grandes circos.

Gasch nos habla de todo ello, como descubriéndose — chistera de época delante de unos tiempos que, por lo menos en esto de divertirse, fueron mejores; como si quisiera ofrecer a todos cuantos le llenaron sus noches, un tributo de gratitud. Los recuerda a todos con amistoso y tierno afecto. Y considerándolos por su lado humano, llega a olvidar en que momento fueron «cartel» para el público, porque él los quiere desde antes de llegar a serlo y los sigue como amigo en su obligado descenso.

En realidad lo que Gasch hace es resumir sus experiencias de gran y asiduo espectador y sistematizarlas en una obra absolutamente necesaria para los que quieren estar a «la page» de la evolución del espectáculo en nuestro país y en lo que va de siglo: teatro, cine, danza, circo, variedades... Para escribirla ha sido necesario que nuestro autor perdiera muchas noches; es decir que las ganara en medio de su mundo de alegría que pasa y que hay que recoger al vuelo.

Además la obra nos llega ilustrada con diez dibujos de Grau Sala donde, un poco menos simple que en otras ilustraciones, el gran artista refleja hasta el humo y el olor de los ambientes nocturnos ciudadanos de aquella época tan cercana y tan alejada al mismo tiempo: los veintes y los treinta.

J. V. F.

Sebastián Gasch, nacido en Barcelona el 1897 es miembro de honor del «Club de Cirque de París» y de la Sociedad Española de Ilusionismo de Barcelona, meritisimo colaborador en importantes revistas de París Bruselas, México y la Habana aparte de las de Madrid y Barcelona donde se ha acreditado como el mejor conocedor del mundo multicolor y apasionado del espectáculo. «Barcelona de nit» N.º 247 Biblioteca selecta.

DOS POETES S'EN VAN...

Maria Antonia Salvá a Lluchmajor (1869-1958) i Ricard Permanyer a Barcelona (1884-1958), feren via al més enllà, amb ben poques hores de diferència. La premsa del 31 de gener portava una doble franja de dol.

Tot intent de presentació d'ambdós poetes fóra sobrer. L'obra de cadascun d'ells és abastament coneguda, com coneguts són llur comú amor a les Lletres Catalanes i llur esforçat i continuat treball per a enaltir-les. També, premi i éxit que coronaren aquest esforç.

Voldria fer-ne d'ells, avui, entre nosaltres, renovada memòria. I què millor, en aquest intent, que publicar les ratlles vives de llur perenne poesia?

Ricard Permanyer

Sonet XXI

¿On aniré que tu no vagis amb mi, ombra d'àngel potent, quan les banderes, a un ponent de sang i de foc, són presagis

de la més alta efusió en l'or antic que perpetua dins ton espill la joia nua i desposseïda? Si no

pots seguir-me enllà de la fita, on l'anhel ja no s'adelita, resta a la terra on et marfons.

O, dins la posta incendiada, pren-me en la salvatge abraçada que tramunti els quatre horitzons.

Sonet XII

Hem solcat els camins de la nit molt abans que el meu nom ni el teu [nom ni

l'enigmàtic seguici del somni fossin certs. Hem donat un sentit

a la vida, a la mort i al silenci que se'ns tornen difícils al cor. Ara cal solament que el record no recordi i la ment que no pensi,

Hem callat tot allò que calia no dir mai a ningú. Si algun dia la follia volgués despertar,

entre somnis d'estels i de roses, el secret més profund de les coses, ombra meva, ens caldria plorar.

Sonet últim.

Oh Senyor! Si el verb és combat: ¿qui governava la conversa? M'ha estat favorable o adversa? Per què i contra qui he lluitat?

No he sentit mai, de mi, tan prop el Bé i el Mal. L'inexorable destí que ens mou ¿fóra el diable o l'àngel que lluità amb Jacob?

No es conjuguen tots dos extrems? L'Eternitat, en un sol Temps: ¿no seria Unitat inmensa?

Si de Tu sentíssim l'enyor: ¿no podria, el més gran Amor, perdonar la més gran ofensa?

(De «L'Ombra Perdurable»)

Maria Antònia Salvá

A vol d'aucell

Oh la caseta al fons de la clotada, voltade d'argelagues i pinar, amb un fum volander per la teulada, suau respir d'inconeguda llar!

La cabra qui pastura, allà a la vora, bela amb dolçor i mena un cabridet. Pels replecs dels penyals, no molt en- [fora hi deu haver l'amor d'un llogaret.

No es veu camí que hi vagi. Les mun- [tanyes la guarden a l'entorn, gelosament Que tè l'humil enteixinat de canyes que el sol alegre i amanseix el vent?

Holocaust de la rosada

Matinera fumerola de rosada evaporant, fumerola que s'envola en silenci pur i sant,

al bon sol què la fonia li ofrena el vel suau com abans la pedreria; i al cel blau, ja desfeta, vola en pau.

Pregaria dels sembrats en temps d'eixut

Delícia del món és un cel blau, i avui, com ens desplau! Dau-nos Senyor, un cel de mareperla, àmfora d'aigua pura que s'esberla, i begui-en pau l'assedegat redol. Ocultau-nos un dia vostre sol!

Volguts xiprers

Volguts xiprers que em féreu compa- [nyia vorà la tomba dels avantpassats quan anava a pregar-hi qualche dia aconhortant així mes soledats:

¿quina destrat cruel vos ha aterrats que us he trobat estesos en la via i vos esguard com presa de follia amb els ulls ulls de terror espantolats?

No us puc dar l'arreveure: — el cor [se'm nua, no us he de veure més! — La pena crua, germans xiprers, m'ofega fins el plor.

Vostra flaire suau que s'exhalava dels tronc ferits, i tota m'impregnava, la sent incorruptible dins mon cor.

(Antologia Poètica)